ПРОЕКТ!

МОТИВИ

към проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-1 от 2024 г. за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари (обн., ДВ, бр. 14 от 2024 г.)

1. Причини, които налагат приемането на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-1 от 2024 г. за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари (обн., ДВ, бр. 14 от 2024 г.)

В бр. 49 от 17 юни 2025 г. на „Държавен вестник“ беше обнародван Законът за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма. Законът има за цел да преодолее констатираните слабости в българското законодателство по отношение на изпирането на пари, финансирането на тероризма, противодействието на финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение (пролиферация). Приетите промени в закона са и в съответствие с отправени към България препоръки с Оценителния доклад от 2022 г. и стандартите на FATF[1].

В тази връзка със заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (обн., ДВ, бр. 49 от 2025 г.) са направени редица изменения и допълнения в Закона за мерките срещу изпирането на пари (§ 32), част от които се отнасят до изискванията за вписване на лицата по чл. 4, т. 16 ЗМИП в регистъра по чл. 9б, ал. 8, воден от министъра на правосъдието, включително необходимите документи за това.

С § 28 от заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (обн., ДВ, бр. 49 от 2025 г.) се предвижда в 6-месечен срок от влизането в сила на закона министърът на правосъдието да приведе в съответствие с промените в него наредбата по чл. 9б, ал. 8 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, а именно Наредба № Н-1 от 2024 г. за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

2. Цели, които се поставят с проекта:

- ✓ привеждане на Наредба № Н-1 от 2024 г. за условията и реда за вписване на лицата в регистъра по чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари в съответствие

[1] „Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF)“ - група, създадена с Решение на държавните глави на страните от Г-7 и председателя на Европейската комисия по време на срещата на върха на Г-7, състояла се в Париж през 1989 г.

с измененията и допълненията на ЗМИП, приети със Закона за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма;

- ✓ прецизиране и подобряване на ефективността от прилагане на правната рамка за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията;
- ✓ намаляване на административната тежест за лицата, които осъществяват дейностите по чл. 4, т. 16 ЗМИП.

3. Основните предлагани промени са следните:

С § 1 се предлага промяна на наименованието на нормативния акт с оглед на привеждане в пълно съответствие с разпоредбата на чл. 9б, ал. 8 ЗМИП.

С предложенията за промени в § 2 относно чл. 3 се предлага разширяване на възможността за служебна проверка от служителите по регистрация по отношение на лицата по чл. 4, т. 16, които подлежат на вписване в публичния електронен регистър към министъра на правосъдието чрез достъп до Национална база данни „Население“ и достъп до справките за съдимост/бюлетин за съдимост или за наложено административно наказание по чл. 78а НК в Централизираната автоматизирана информационна система „Съдебен статус” чрез средата за междурегистров обмен (RegiX). Целта на предложената промяна е от една страна намаляване на административната тежест за лицата по чл. 4, т. 16 от ЗМИП, а от друга страна оптимизиране на дейността на регистъра и същевременно засилване на превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията.

На следващо място се предвижда ефективно изпълнение на възложените ангажименти на Министерството на правосъдието съгласно чл. 71, ал. 1 ЗМИП, като се предлага за целите на извършване на национална оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма регистърът да осигурява възможност за извличане и предоставяне на статистическите данни по чл. 71, ал. 2, т. 1 и 6 от ЗМИП.

Предложените промени в § 3 и § 4 имат за цел да прецизират разпоредбите на чл. 4 и 5 от наредбата.

С § 5 и 6 от проекта се предлагат промени в чл. 6 от наредбата с оглед на привеждане в съответствие с чл. 9г, ал. 1 ЗМИП на обстоятелствата, липсата на които е условие за вписване в регистъра по чл. 9б ЗМИП на лицата по чл. 4, т. 16, както и на документите, с които се удостоверяват те.

Във връзка с това се прецизира съдържанието на заявлението, което лицата по чл. 4, т. 16 ЗМИП трябва да подадат за вписване в публичния регистър към министъра на правосъдието. Предвижда се към заявлението да се прилага свидетелство за съдимост или друг аналогичен документ за удостоверяване на обстоятелството, че лицето не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано (чл. 9г, ал. 1, т. 1 ЗМИП) само от лицата, които не са български граждани, а за българските граждани да се извършва служебна проверка в Централизираната автоматизирана информационна система „Съдебен статус”. Предвид факта, че разпоредбата на чл. 9г, ал. 3, т. 3 ЗМИП урежда обстоятелствата по ал. 1 да се установяват с декларация с нотариална заверка на подписа, се предлага като приложение към заявлението и образец на декларация.

Предложените промени в § 7 - § 10 са редакционни и имат за цел да прецизират разпоредбите на чл. 8-12 от наредбата и да я приведат в съответствие с измененията на чл. 9г ЗМИП.

4. Очаквани резултати от приемането на проекта:

- ✓ засилване на превенцията по отношение на изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията;
- ✓ по-висока ефективност на действията за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията както от страна на компетентните надзорни органи и другите компетентни държавни органи, на които законът е вменил конкретни функции, така и от страна на задължените субекти по закона.

5. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

Предлаганият проект на Наредба не води до въздействие върху държавния бюджет.

За прилагането на проекта на Наредба няма да бъдат необходими допълнителни финансови средства.

6. **Анализ за съответствието с правото на Европейския съюз**

С проекта на Наредба не се предвижда въвеждане на актове на Европейския съюз, поради което не е изготвена справка за съответствието с правото на Европейския съюз.

На основание 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на Наредба ще бъде публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието и на Портала за обществени консултации, като на заинтересованите лица се предоставя 30-дневен срок за предложения и становища.